

schen U en ons, telkens weer zulk een valsche tegenstelling wakker houdt, over „zelfonderzoek“.

Nog iets: wij hebben volgens U, den kerkelijken weg niet ten einde toe afgeloopen? Alweer: hoe durft gij ons zooiets te schrijven? Gij, die in 1943 reeds begonnen zijt, den kerkelijken weg op te breken? Gij, die het kerkrecht, dat den kerkelijken weg voorschrijft, met voeten getreden hebt? Wij hadden ons nog op een meerdere vergadering moeten beroepen? Weet gij dan niet meer, hoe Uw Synode zelf de kerk van Bergschenhoek geëxcommuniceerd heeft? Wat kon die kerk toen nog doen? Gij meldt 't ook direct aan de Hooge Overheid, in 1944, toen de Duitschers hier nog waren, om die kerk af te voeren van de lijst van Geref. Kerken, waar zij onder No. 200veel op voorkwam!! En gij, eerste ondertekenaar, ds. Weggemans, zijt gij vergeten, wat in Leiden gebeurd is? Hoe de bezwaarde broeders en zusters een Acte van Vrijmaking en Wederkeer, officieel bij den kerkeraad hebben ingediend! Niet een Acte van Afscheiding! Wij hebben daarop antwoord van den kerkeraad verwacht. Bij instemming van den kerkeraad hadden wij, met den steun van den kerkeraad door willen gaan naar de classis; bij niet instemming door den kerkeraad, hadden wij ook door willen gaan naar de classis en event. verder tot de Generale Synode van 1946. Maar welk antwoord kregen wij van den kerkeraad? „Gij moet Uw handteekening van onder die Acte terugnemen of anders zullen wij U royeeren van de ledenlijst der kerk“. Gij weet, dat wij die handteekeningen niet hebben teruggenomen; dat behoefden wij niet te doen; sterker, dat mochten wij niet doen! Daarvoor waren wij kerkleden! En toen?..... Toen zijn wij geschrapt van de ledenlijst der kerk! Mijn gezin ging eraf 3 April 1945! Wat kon ik toen nog verder gaan? Hadt gij ons de Acte niet reeds in Nov. 1944 teruggezonden, omdat daarop 7 namen voorkwamen van menschen, die geen leden der kerk waren? Wie waren die niet-leden? Weet gij niet meer, dat dat waren: ds. A. Veldman en de, aan de gereformeerde leer en kerkregering trouw gebleven 3 ouderlingen en 3 diakenen? Gij wildt dus dit stuk niet eens in behandeling nemen, o.a. wij die 7 namen erop stonden!

Nee, ds. Weggemans, de kerkelijke weg was ons door U afgesneden! Zijt gij dit vergeten? Dat komt meer voor..... O, ja: „het is ons achteraf gebleken, dat inderdaad in sommige gevallen de persoonlijke censuur, de afhouding van het Avondmaal, is toegepast“. Achteraf! Hm. In Leiden waren er ook gevallen; ik was er één van! Ter Generale Synode waren uit Leiden ds. H. A. Wiersinga en de scriba, S. Melae. Die hebben toen blijkbaar ook geen last gehad van vergeetachtigheid. En vermoedelijk meer met hen. Zou geen der andere synodeleden geweten hebben van ook maar één der gevallen, die ds. Doekes als „zwarte lijst“ gepubliceerd heeft? Ik geloof het niet te gelooven. Uw commissie „schaakt“ weer in dien zin, en gij weigert schuld te bekennen, dat gij een „vervolger“ van een deel der gemeente geweest zijt.

Ik ga eindigen.

Ik heb niet malsch geschreven; maar dat kon m.i. niet. Als van den synodocratischen kant geen andere brieven meer binnenkomen dan zulke, heeft het m.i. geen zin, verder te onderhandelen. Wij hebben geen behoefte aan verdoezelingen van de waarheid, maar daaraan, dat de zaken scherp gesteld worden.

O, zeker, als er ooit onderhandelingen komen, zal het begin niet malsch zijn; daarvoor is teveel gepasseerd. Teveel, dat niet in onze kleeven is blijven hangen, maar dat ons gegriefd heeft tot in merg en been. Maar goed, als wij, met voorbijgang van die zondige synoden der synodocraten, zien die arme schapen van misleiden, die in den waan gebracht zijn en nog steeds worden, dat zij nu werkelijk in het gereformeerde spoor loopen, en die wij willen houden voor geloovigen, en die bij ons hooren, zullen wij dóórgaan; al strijdt het ook tegen vleesch en bloed.

Wanneer zullen die arme schapen van Christus' kudde eens den moed grijpen, zich andere leidlieden te gaan kiezen?

P. JASPERSE.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

DE ERNST DER SAMENWERKING.

Een aantal broeders, leden onzer kerken, die tevens deel uitmaken van de Chr. Vakbeweging, hebben zich in hun kring over bovenstaand onderwerp beraden. Zij werden bij deze bespreking voorgelicht door br. A. A. Basoski, die een inleiding over dit onderwerp hield. Men meende, dat het woord van br. B. in breder kring diende bekend te worden en heeft daarom besloten tot uitgifte van diens referaat. De brs. H. Oudekerk en H. J. Vermeulen hebben aan de hun gegeven opdracht uitvoering gegeven en voor mij ligt nu dit referaat. Voor de toezending ben ik zeer dankbaar.

Met oprechte belangstelling heb ik van dit referaat kennis genomen. De daarin besproken aangelegenheid heeft immers ook mijn volle aandacht. Als bewijs van belangstelling voor wat br. B. hier te berde brengt wil ik dan ook een bespreking er aan wijden. En tegelijk drijft mij de hartelijke begeerte om zoo samen te vinden den weg in de vragen en moeilijkheden, waarin de Heere ons vandaag door de genade van de vrijmaking heeft willen brengen. We hebben toch allen één begeerte: in alles den Heere welbehagelijk te zijn. Br. B. is voor samenwerking. Hij voert daarvoor een achttal argumenten aan. Of liever argumenten kan men ze eigenlijk niet noemen. 't Zijn meer stellingen. Ik wil nu wat br. B. in zijn uiteenzettingen van die stellingen zegt toetsen. Het zal dan wel blijken, dat niet elke uiteenzetting van elke stelling een breede bespreking vraagt, omdat wat in voorafgaande bespreking is gezegd, reeds raakt wat in een volgende uiteenzetting van een of meer stellingen is gezegd. Bij voorbaat wil ik reeds zeggen, dat ik twee hoofdbezwaren heb tegen wat door br. B. wordt betoogd, om voor samenwerking te pleiten. Het eerste is, dat hij m.i. de kerk, ik wil niet zeggen niet ziet, maar wel niet tot haar recht doet komen in de kwestie van de samenwerking. En het tweede is, dat ik het door hem aangevoerde Schriftbewijs niet verantwoord acht.

1. Zijn eerste argument formuleert br. B. aldus: de groote vraag is waar de H. S. mij verplicht de consequentie te trekken voor anderen.

Br. B. laat aan zijn argumenten-reeks vooraf gaan een weergave van de bezwaren, die tegen de samenwerking door velen in onzen kring worden aangevoerd. Hij zegt dan: „wij weten allen wat er gebeurd is in de Geref. Kerken. Men heeft het op drie synodes aangedurfd en de kerkeraden zijn daarin gevolgd om een menscheijk systeem te stellen boven Gods Woord. En daarna heeft men met de sleutelmacht die aan de kerk is toevertrouwd ons buitengesloten. En buitensluiten wil naar de Schrift zeggen: buiten het Koninkrijk Gods plaatsen. Als zij consequent waren, moesten zij weigeren met ons samen te werken, als ze tenminste nog weten wat kerkelijke tucht is. Maar dit is het benauwende, dat men den kerkelijken stijl heeft is en dat men niet meer kerkelijk denkt. Men heeft de kerk verlaagd tot een vereniging. Als men het met de besluiten niet eens is dan wordt gezegd, dat men dan maar uit het kerkverband moet treden en daarmee toont men aan, dat men afgezaakt is tot een vereniging, want men maakt geen ernst meer met de belijdenis dat men zich bij de ware kerk moet voegen“.

Blijkbaar deelt br. B. de opvatting, die boven is omschreven, want hij leidt de bespreking van zijn eerste stelling in met de woorden: „de consequentie, die men op grond van Gods Woord en de belijdenis moest trekken, trekt men niet. Men is geen kerk, maar een vereniging. Men moest ons buiten het Koninkrijk der hemelen plaatsen, maar men doet het niet en zegt dat 't alleen een kwestie van orde is“. Br. B. stelt dan deze vraag: waar verplicht mij de H. S. de consequentie voor anderen te trekken? Dit zal men toch allereerst moeten aantoonen. — Naar de meening van br. B. verplicht de H. S. daartoe niet. Als Schriftbewijs voor zijn meening verwijst hij dan naar Marc. 9:38—40.

Hier nu rijst mijn bezwaar tegen het door br. B. aangevoerde Schriftbewijs. Het is m.i. niet verantwoord. Behelst Marc. 9:38—40 inderdaad de voor immer normerende uitspraak, dat we niet de consequentie mogen trekken voor anderen? Of hebben we hier te doen met een uitspraak des Heeren welke, in verband met een bepaald geval toen, slechts betrekking heeft op een bepaalde situatie van de kerk in wording-toen?

In elk geval zijn we niet klaar met een eenvoudig citaat uit de Korte Verklaring zonder meer. Er moeten ook bij dezen tekst allerlei dingen in rekening gebracht worden, welke voor 't goed verstaan onmisbaar zijn. Br. B. laat deze dingen echter achterwege. Eén van de dingen, die voor de verklaring van een tekstwoord van groote beteekenis zijn is b.v. het verband waarin het staat. Dit verband is in Marc. 9 en Luc. 9 eerder. Prof. Greijdanus, de zoo voorzichtige exegeet, zegt in zijn verklaring van het Evangelie naar Lucas (in de K. V.): uit 's Heeren woord in vs 48 schijnt Joh. aanleiding genomen te hebben om deze mededeling te doen. Althans laat Luc. niet alleen dit spreken van Joh. terstond op dat des Heeren in vs 48 volgen, vgl. ook Marcus 9:33—40, maar doet dat ook met de woorden: Joh. echter antwoordende zeide. Daarmede legt hij verband of drukt hij uit, dat er verband was. Mogelijk heeft Joh. aldus geredeneerd: om aldus aangenomen te mogen en te moeten worden, moet men des Heeren discipel zijn, en dat toonen in het volgen van den Heere. Deze man volgt den Heere niet, is dus zijn discipel niet, mag daarom ook niet optreden met Zijnen naam om krachten daarin te werken en duivelen uit te werpen. In zijn groote commentaar over het Evangelie naar Lucas (uitgave Botenburg) schrijft hij in gelijken zin: „..... dat Joh. dit zeide in verband met 's Heeren woord in vs 48. De Heere had gezegd, ook de geringsten Zijner disci-

pelen of geloovigen en dienaren aan te nemen. Dat werd door God genadig hoog gewaardeerd. Joh. zal nu willen zeggen: maar om aangenomen te kunnen worden moeten zij ook uwe discipelen zijn. En dat moet toch hierin uitkomen, dat zij met ons U volgen. Dat laatste deed deze man niet. En dus moesten wij hem immers tegenstaan“.

Wat nu vervolgens betreft dat „kwaad van hem spreken“, prof. Greijdanus merkt daarover in de K.V. het volgende op: „door zijn wonderwerken van heil of genezing in 's Heeren naam was hij verhinderd terstond of spoedig daarop den Heere als een valschen profeet of werker van het kwade voor te stellen. Met dat uitwerpen van duivelen in 's Heeren naam stelde deze man zich aan den kant des Heeren, en daarmede ook aan dien der discipelen, al sloot hij zich niet bij hen aan in hun volgen van den Heere“.

Het is dus wel duidelijk, dat het verband aan dezen tekst een bepaalde kleur geeft. Vervolgens is het ook noodzakelijk die Schriftuurplaatsen te controleren en te raadplegen, welke een soortgelijken inhoud hebben, in dezelfde richting wijzen enz. Ik denk hierbij aan Matth. 12:30 en Luc. 11:23. Daaruit blijkt wel duidelijk, dat de groote en beslissende zaak waarom het ten aanzien van den Heere Jezus gaat is, dat men „met“ Christus zijn moet en „met Hem moet vergaderen“. Wat de Heere in Marc. 9 en Luc. 9 zegt maakt dan duidelijk, dat in de toenmalige situatie van de wordende-kerk het „met-Hem-zijn“ niet gebonden was aan het volgen van den Heere Jezus, zooals de discipelen dat krachtens hun bijzondere roeping door den Heere deden en moesten doen. Het monopolie van het „met-Hem-zijn“ was in de nog ongeorganiseerde kerk niet gelegen in het Hem-volgen als de discipelen. De man uit Marc. 9 was wel „met Hem“, al had hij zich niet aangesloten bij de discipelen in hun volgen van den Heere. Ook „vergaderde“ hij met Hem, gelijk dat bleek in het krachten doen in Zijn naam. Dit mocht hem daarom niet verboden worden, omdat hij dit deed door het geloof in Hem, en dat geloof bleek hieruit, dat hij ook niet spoedig kwaad van Hem zou kunnen spreken.

Tenslotte moet ook in rekening gebracht worden, dat de Heere ook nog spreekt van een valscheijk krachten doen in Zijn naam: velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Heere, Heere, hebben wij niet in Uwen naam geprofeteerd, en in Uwen Naam booze geesten uitgeworpen, en in Uwen naam vele krachten gedaan? En dan zal ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij werkers der ongerechtigheid (Matth. 7:21). Er zullen er dus ook zijn, die in Zijn naam krachten doen, maar metterdaad toch niet „met-Hem-zijn“ en dus niet „met-Hem-vergaderen“, doch „tegen-Hem-zijn“ en „verstrooten“.

Uit het bovenstaande blijkt wel, dat het door br. B. aangehaalde woord uit Marc. 9 niet te gebruiken is om te bewijzen dat de H. S. ons niet verplicht de consequentie voor anderen te trekken. Het is niet meer dan een uitspraak des Heeren in een toenmalige situatie van de wordende kerk des Nieuwen Testaments. De conclusie, welke br. B. dan ook uit dit tekstwoord trekt ten aanzien van de samenwerking is dan ook zeer gewaagd. Hij zegt n.l.: als zij (n.l. de synodocraten) voor velen arbeid in het Koninkrijk Gods rechte lijnen trekken naar de H. S., dan mag ons dit een reden zijn met hen samen te werken. In het midden latend, dat het sterk gekleurde „krachten doen“ in den naam des Heeren door hem wordt vervaagd tot rechte lijnen trekken naar de H. S., zou ik, als ik dezen tekst ging hanteren op de wijze van br. B. met evenveel recht kunnen zeggen, dat de Heere hier het pleit voert voor gescheiden optreden en voor niet samenwerken. Wat ik niet graag zou willen beweren. Overigens geloof ik, dat br. B. niet ontkomen is aan de heerschappij van het „samenwerkingschema“. Ik verwijt hem dat niet. Ik weet zelf maar al te goed welk een macht onze zoo vertrouwde schemata over ons hebben. We zijn a.h.w. in ze ontvangen en geboren, ze zijn ons vleesch en bloed geworden. We weten niet beter of het behoort zoo. Ze oefenen vaak meer macht over ons dan we ons bewust zijn. En trots onze beste bedoelingen brengen ze ons ook tot een Schriftgebruik, dat niet verantwoord is en ons schema in de kaart speelt.

Mijn tweede bezwaar tegen de eerste door br. B. aangevoerde stelling is, dat hij de kerk niet tot haar recht doet komen.

Ik wil beginnen met de opmerking, dat de door hem blijkbaar aanvaarde tegenstelling: kerk — vereniging ten aanzien van verleden en heden der Geref. kerken niet juist geacht moet worden. Het is juist als we ons houden aan het spraakgebruik der belijdenis ten deze. In art. 29 maakt de N.G.B. de tegenstelling geheel anders, n.l.: ware kerk — valsche kerk. Wat — om alleen bij dit punt te blijven — de tuchttoefening der valsche kerk aangaat, zegt zij, dat deze vervolgt degenen die heilig leven naar het Woord Gods, en die haar bestraffen over hare gierigheid, gebreken en afgoderijen. Als kerk des ongeloofs is zij daarin wereldgelijkvormig, heeft zij daarin aangenomen de orde dezer wereld, want de wereld vervolgt degenen die heilig leven naar het Woord Gods. Hadden de synodocratische kerken zich verlaagd tot een vereeniging dan was het zoo eenvoudig als br. B. zegt: een royeement, dat men naast zich neerlegt. Maar het ligt zoo

niet. Deze is zulk een w leven naar sing; afzett het H. Avc sluiting uit de zonden

In die t immers leven naar nifesteerde breuk. Me telijke ge maar een len kerk, u ware kerk. tentie van naam des richte. Er valsche ge mij neer, k gen. Want kerk heb l h a r t i g delijk te

In haar leed ik een des verbor ik mijn an het Woort haar verv — om we haar eget Woord ba lijk weten haar de voorhoude Als ik he nooit was baar ben me deed. delijkheid tens die heidsbese genezing antwoord kerk van haar tucl de profet tie uit t verharder lijke besl

Nu, wa die zich. vrijgema werken en onver zoo zij d deze tucl te doen. het feit, kon, doo ons beke is het d lijk als iegelijk zagt: ee ik ook r vraag: e wie u x woond: zien, no niet alle zonde b sterven? Maandag, zitten g alles wa dóór ge hen stau met hei dien vo werking een gru men he onveran antwoot Niet, o wilt zo len de den stij

Want moet ir En de : stijl va te brer het lev dan de samenv maken dergen

e nemen. Dat leerd. Joh. zal ten te kunnen zijn. En dat ons U volgen. is moesten wij

zaad van hem ver in de K.V. en van heil of verhoorden ter- een valschen te stellen. Met n naam stelde i, en daarmede ij zich niet bij

and aan dezen ens is het ook ontroleeren en nhoud hebben, nk hierbij aan blijkt wel du- k waarom het is, dat men n moet verga- . 9 zegt maakt tuatie van de gebonden was- zoals de dis- roeping door monopolie van georganiseerde als de disci- Hem", al had en in hun vol- hij met Hem, in Zijn nam, worden, omdat en dat geloof waad van Hem

bracht worden, een valscheit n te dien dage ij niet in Uwen booze geesten chten gedaan? gen: Ik heb u erkers der on- en dus ook ar metterdaad ar met-Hem-ver- vstroeten". et door br. B. e gebruiken is rplicht de con- is niet meer enmalige situ- Testaments, dit tekstwoord ig is dan ook i, de synodo- ninkrijk Gods n mag ons dit n. In het mid- trachten doen" ordt vervaagd S., zou ik, als ijze van br B. de Heere hier eden en voor zou willen be- niet ontkomen overkingsche- t zelf maar al trouwde sche- in ze ontvan- i bloed gewor- t zoo. Ze oef- ons bewust rengen ze ons verantwoord is

te door br B. erk niet tot

it de door hem - vereniging Geref. kerken juister als we belijdenis ten genstelling ge- kerk. Wat - tuchttoefening deze vervolgt d Gods, en die ebreken en af- daarin wereld- omen de orde t degenen die dden de syno- en vereniging egt: een roye- ur het ligt zoo

niet. Deze kerken zijn haar tucht gaan gebruiken op zuik een wijze, dat zij een middel werd om die heilig leven naar het Woord Gods te vervolgen door schorsing, afzetting, wering uit het ambt, afhouding van het H. Avondmaal, weigering van den H. Doop, uitsluiting uit het Koninkrijk der hemelen, en niet om de zonden te straffen.

In die tuchttoefening werd zij als valsche openbaar - immers de VALSCHE kerk vervolgt die heilig leven naar het Woord Gods. In die tuchttoefening manifesteerde zich tegelijk het feit van de geestelijke breuk. Met vervolgen heeft de vervolger geen geestelijke gemeenschap. Die tuchttoefening is dus niet maar een roijement van een tot „vereniging" vervallen kerk, maar een handeling van een valsche geworden ware kerk. Een handeling die geschied is met de pretentie van tuchttoefenende kerk te zijn, die in den naam des Heeren haar ambtelijke bevoegdheid uitschiet. En juist, omdat zij een handeling is van een valsche geworden ware kerk leg ik haar niet naast mij neer, kan en mag ik haar niet naast mij neerleggen. Want ten aanzien van die valsche geworden ware kerk heb ik naar de Schrift te betrachten b a r m h a r t i g h e i d en te betoonen mij verantwoordelijk te weten.

In haar toech ontving ik eenmaal den H. Doop, be- leed ik eenmaal mijn geloof, zat ik aan den disch des verbonds, werd ik gesterkt in mijn geloof, ontving ik mijn ambt. Zij is mijn Moeder, die mij baarde door het Woord en gevoed heeft aan haar borsten. Voor haar verval ben ik mede verantwoordelijk. En als zij - om welke reden dan ook - de consequentie van haar eigen tuchthandeling niet trekt, zal ik, naar het Woord barmhartig zijnde over en mij verantwoorde- lijk wetend voor haar, haar woord ernstig nemen, voor haar de consequentie trekken en haar die rusteloos- voorhouden, opdat zij zich bekeere of zich verharde. Als ik het niet zou doen zou ik toonen, dat ik haar nooit waarlijk had liefgehad, dat ik haar niet dank- baar ben voor wat ze eenmaal voor me was en voor me deed. En in die barmhartigheid en verantwoor- delijkheid HOUD IK HAAR DUS VAST. Het is krach- tens die barmhartigheid en in dat verantwoordelijk- heidsbesef, dat Petrus op den Pinksterdag en na de genexing van den kreupelen, dat Stefanus in zijn ver- antwoording voor den Raad, de valsche geworden ware kerk van den ouden dag doodelijk ernstig nemen in haar tuchthandelingen ten aanzien van den Christus, de profeten en zichzelf en er voor haar de consequen- tie uit trekken, opdat zij zich zou bekeeren of zich verharden. Maar in elk geval, opdat er een uiteinde- lijke beslissing vallen zou.

Nu, wat haar geldt, dat geldt in haar midden ieder, die zich van haar ongodelijke vonnissen niet heeft vrijgemaakt. Die heeft gemeenschap met deze booze werken der duisternis. Daarom is het onbarmhartig en onverantwoordelijk tegenover een ieder van hen, zoo zij de consequentie van hun deelgenootschap aan deze tuchttoefeningen niet trekken, dat niet voor hen te doen. Omdat wij, die zelf mede schuldig zijn aan het feit, dat het in die Geref. kerken zoover komen kon, door Gods genade aan die schuld zijn ontdoet en ons bekeeren mochten tot den Heere en Zijn Woord, is het des te meer onbarmhartig en onverantwoorde- lijk als wij de consequentie voor hen allen en een iegelijk niet trekken (Ezech. 33). Als dan ook br B. zegt: een consequentie die zijzelf niet trekken, behoeft ik ook niet te trekken, dan stel ik daar tegenover de vraag: durft u het dan aan, wanneer u menschen met wie u zooveel jaren onder één kerkelijk dak hebt ge- woond zwaar ziet zondigen, en die noch hun zonde zien, noch zien welke consequentie die zonde heeft, niet alleen aan hun lot over te laten, zoodat ze in hun zonde blijven liggen, maar ook nog in hun zonde te stijven? En dat is het wat men doet als men van Maandag tot Zaterdag in de organisatie naast hen zitten gaat en met hen samenwerkt als weleer, na alles wat er gebeurd is en wat er nog elken Zondag dóór gebeurt. Want die samenwerking is toch met hen staan onder hetzelfde juk, op voet van gelijkheid met hen verkeer. Maar 's Zondags ontkennen zij dien voet van gelijkheid weer. Zoo is er in de samen- werking een brok onwaarschijnlijkheid, welke den Heere een gruwel is. En de samenwerking vasthoudend laat men hen dus in feite los. En dat is onbarmhartig en onverantwoordelijk. Het is veel eer barmhartig en verantwoordelijk hen nog de consequentie in te jagen. Niet, omdat 't zoo'n leuk werk is, maar omdat ge wilt zoeken en behouden. En zoo komt in ons hande- len de kerk tot haar recht, omdat dat bandelen dan den stijl der kerk vertoont.

Want ieder, die een levend lidmaat der kerk is, moet in al zijn handelen den stijl der kerk vertoonen. En de stijl der kerk is den stijl van het Woord. En de stijl van het Woord is, dat we altijd anderen zoeken te brengen tot een beslissing, welke dan ook. Gelijk het leven meer is dan het voedsel en het lichaam dan de kleding, zoo zijn de menschen meer dan de samenwerking. Nooit mogen we van de samenwerking maken een quietief ten koste van het geestelijk welzijn dergenen met wie wij in de organisatie verkeer.

KN.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN

Aan de Redactie van „De Reformatie".

Hooggeachte Redactie!

Van mening, dat het onderstaande wellicht waard is om ter kennis gebracht te worden van de Gerefor- meerde kerken in Nederland, die zich hebben vrijge- maakt van de besluiten der Generale Synodes, deel ik u het volgende mede.

In de Gereformeerde kerk te Sexbierum staat ds L. van Urk, een van „de bezwaarde Friese predikan- ten".

De Geref. kerk van Sexbierum is lid van de clas- sis Franeker, waar kerkvisitor is o.a. dr Schelhaas van Tzummarum.

Lid en tevens diaken van de Geref. kerk te Sex- bierum is br. S. Hoekstra, die thans door de kerk van Sexbierum in samenwerking met de kerk van Oosterbierum in zijn ambt als diaken is geschorst.

Hieraan heeft medegewerkt ds L. van Urk lid van de conferentie van bezwaarde Friese predikan- ten, en hiertoe heeft ook medege- werkt dr Schelhaas, voorzitter van de conferentie van Friese predikanten!!!

In hun brochure „Om recht, revisie en hereeniging" schreven genoemde predikanten te samen met ande- ren, pag. 38: „uit de door ons aangevoerde argumen- ten blijkt overtuigend, dat terecht door ons gespro- ken is van concrete schuld der Synode 1943-45 en van geschonden recht en dat revisie en herstel nood- zakelijk is".

Aan de eigenlijke schorsing op 28 Oct. l.l. hebben de kerkvisitors niet meegewerkt, maar wel ging aan deze vergadering een andere vergadering van de kerkraad vooraf, met de kerkvisitors, waar deze rechtstreeks medewerkten aan het besluit van de kerkraad, dat br S. Hoekstra niet langer als dia- ken kon worden getolereerd. Zodoende staan ook zij rechtstreeks medeverantwoordelijk voor die schorsing.

De L. van Urk echter, heeft als voorzitter van de kerkraad van Sexbierum het schorsingsbesluit zelf medeondertekend.

Natuurlijk is u benieuwd naar de schorsingsgron- den. Hier zijn ze en ik voeg er meteen maar een paar aantekeningen bij.

1e schorsingsgrond: dat br S. Hoekstra zich aan het kerkeraadsbesluit, voorjaar 1947 inzake het gezamenlijk bevorderen van de eenheid in het midden van de gemeente te Sexbierum, niet gehou- den heeft en niet meer houden wil.

Aantekeningen:

a. Een dergelijk besluit mag een kerkraad niet nemen, de éénheid van de kerk van Sexbierum moet liggen in het één Heer, één geloof, één Doop en kan niet worden bevorderd, door te besluiten, dat de een- heid zal worden gezocht door stelselmatig te zwijgen in het midden van de gemeente, als door de Synode een onschriftuurlijke leer wordt opgelegd en het recht der kerke dagelijks met voeten wordt getreden (het- geen ook ds v. Urk een ergernis is volgens zijn bro- chure).

b. Het bevorderen van een eenheid, die elke Zon- dag opnieuw wordt gebroken door het blijven weren van de kansel van Sexbierum, die Dienaren des Woords, die door de Synode zijn geschorst en afge- zet, is een onmogelijkheid. Men kan niet tegelijk de eenheid willen bevorderen die men tegelijk zelf tel- kens breekt.

c. De kerkraad van Sexbierum verbreekt zelf de eenheid, als hij verzuimt de verspreiding van het smaadschrift „De Strijdende Kerk", tegen te gaan.

2e schorsingsgrond: dat br. Hoekstra tot twee maal toe geweigerd heeft het H. Avondmaal met de gemeente te vieren, en meent dat in de ge- geven situatie van ons kerkelijk leven het H. Avond- maal in de Geref. kerken niet meer gevierd kan wor- den.

Aantekeningen:

a. Neen, natuurlijk kan br Hoekstra het Avondmaal niet vieren. Terecht werd door hem opgemerkt, dat hij, lettend op de schuldige schorsingen en afzettin- gen en afhoudingen van het H. Avondmaal, onmoge- lijk klaar kan komen met dat gedeelte in het formu- lier, waar sprake is van broederlijke liefde, van een meel, dat uit vele korrels is gemalen en van de vele beziën, die samen geperst, een wijn en drank ople- veren; en dat hij zijn kerkraad, met ds v. Urk in- cluis voorhoudt, dat het oneerlijk is om eensdeels heel vroom van eenheid te spreken in het formulier, maar aan de andere kant tegelijk heel goddeloos, broeders en zusters in den Heere te werch. Daarom kon br S. Hoekstra, diaken van de Geref. kerk te Sexbierum geen Avondmaal vieren, en daarom wordt hij thans geschorst!!!

b. Terecht is br S. Hoekstra van oordeel, dat het H. Avondmaal in de Geref. kerken niet meer gevierd kan worden; immers daar is eensdeels bij de be- zwaarde Friese predikanten en duizenden bezwaarden in de nog gebonden kerken met hen, een spreken van schuld der Synodes en dus ook der kerken en alle kerkleden, die de besluiten maar blijven uitvoeren en er zich tegen de H. Schrift aan blijven onderwerpen, hoe hard zij ook zeggen te protesteren, en anderdeels is er geen mishagen van zichzelf over deze schuld. Zo wordt het vieren van het H. Avondmaal zich een oordeel eten en drinken.

3e schorsingsgrond: dat hij blijkens zijn schrijven aan de kerkraad van 27 Sept. 1947 ver- klaard heeft de Geref. kerk te Sexbierum als een valse kerk te moeten beschouwen.

Aantekeningen:

a. Enkele dagen voor 27 Sept. werd aan br. S. Hoekstra de categorische vraag gedaan, waarop van hem een duidelijk antwoord werd verwacht, of hij de kerk van Sexbierum als de valse kerk beschouwde. Br Hoekstra verzocht enige dagen uitstel, om zich op die vraag te beraden. Daarna schreef hij een brief, waarin hij o.a. de kerkraad verwees naar haar eigen belijdenis, art. 29, inzake de valse kerk, en toen schreef hij letterlijk: indien u voortgaat op deze weg en weigert uw kansel open te stellen voor hen, die door de Synode ten onrechte zijn geschorst en afge- zet en weigert officieel te staan tegen de besluiten der Synode, die uw dienstknechten verbindt te leren, dat aan elke dopeling aanwezige, inwendige genade wordt verzegeld, zijt gij, kerk van Sexbierum een val- se kerk geworden.....

Indien u achter de Synode blijft staan, dan kent u aan haar zondige ordinantiën (door ds v. Urk zelf als zondig gebrandmerkt) meer macht en autoriteit toe, dan aan den Woorde Gods, dat u vermaant ge- trouwe ambtsdragers dubbele eer waardig te achten Indien u achter de besluiten der Synode blijft staan, dan bedient u het sacrament van de H. Doop niet zoals Christus dat in Zijn Woord verordend heeft (schijndoop bij afvalligen). Nergens spreekt Goda Woord van een Doop, die niet vol zou zijn, als die later bediend blijkt aan een afvallige bondeling..... Indien u achter de besluiten der Synode blijft staan, doet u daaraan af en toe, zoals de belijdenis zegt van de valse kerk, mede door van het Avondmaal te blijven weren, de getrouwe dienstknechten des Heren, die thans geschorst en afgezet zijn en die nu ook in onze kerk het H. Avondmaal niet meer van uwent- wege mogen uitdelen en meegenieten..... Indien u zich achter de zondige besluiten der Synode blijft scharen, grondt u zich meer op de mensen, dan op Christus; immers de besluiten der Synode gaan lijn- recht in tegen Christus zelf; of dacht u soms, dat Christus Zelf deze getrouwe ambtsdragers heeft ge- schorst en afgezet?

Op die manier heeft br S. Hoekstra de kerk van Sexbierum tot reformatie geroepen..... en thans is hij geschorst omdat hij in dit schrijven de kerk van Sexbierum valse kerk heeft genoemd.

Herhaalde malen drong de kerkraad en ook dr Schelhaas er bij br Hoekstra op aan, zich vrij te ma- ken! Mag een kerkraad, die het behoud zoekt van een legelijk zijner leden, aan een lid adviseren zich maar vrij te maken? Dat deed mede dr Schelhaas, die in zijn brochure: „Recht, revisie en hereeniging" wel de schuld der Synode ziet, maar zich zelf niet vrij- maakt!

Waarom hij zich niet vrijmaakte?, daarop gaf br Hoekstra in zijn brief van 27 Sept. reeds antwoord. Hij schreef: als mijns naasten huis in brand staat, dan help ik mede blussen en doe al het mogelijke om mijn buurman in alles bij te staan. Eerst als mijn buurman zegt, ga heen, ik wil niet, dat u helpt blus- sen, kan ik mij vrijmaken van deze mijn plicht; thans doe ik niet anders dan u oproepen tot reformatie!

4e schorsingsgrond: Dat hij met zijn bezwaren niet wil gaan de kerkelijke weg gelijk hij bij ondertekening van het verbindingsformulier voor de ambtsdragers beloofd heeft.

Aantekeningen:

a. Er is in de kerkraad van Sexbierum een ver- bindingsformulier, waarin de ambtsdragers verklaren, dat zij het eens zijn met de Drie Formulieren van Enigheid, en dat als een van hen daartegen beden- king mocht krijgen, dat hij dit dan niet openlijk of heimelijk zal voorstellen of verdedigen, maar bij de kerkraad, classis of Synode (spatiëring van mij. ds H.) zijn bezwaren zal kenbaar maken.

Br Hoekstra maakte zijn bezwaren kenbaar bij de kerkraad; ds van Urk maakte zijn bezwaren eerst niet aanhangig bij de kerkraad, maar ging met an- deren rechtstreeks naar de Synode, en deelde dat aan zijn kerkraad mee. Nu heet het van br Hoekstra dat hij niet in de kerkelijke weg ging. Maar wat is dan wel de kerkelijke weg? Als men rechtstreeks naar de Synode gaat, heette het veelal, ga toch in de kerkelijke weg, kom eerst bij de kerkraad; welnu, hier gaat iemand eerst naar de kerkraad en wordt bij voorbaat al geschorst omdat hij niet in de ker- kelijke weg gaat.